

KLÁRA KOLLÁROVÁ: STO LET ČESKÉ A MORAVSKÉ KULTURNÍ HISTORIE PRIZMATEM ČASOPISU VINAŘSKÝ OBZOR

DIPLOMOVÁ PRÁCE POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Metody, které přinesla nová historie, mimořádně obohacují i kulturologii. Přínosy mikrohistorických postupů nejsou jen v otevření detailnějších rovin poznání. Ve srovnání s velkolepými freskami tradiční historiografie se více přibližují podstatě našeho přirozeného vnímání světa a spojují je s výhodami jasně vymezených horizontů. Již okřídlená analogie středověkých klášterních kronikářů, píšících dějiny světa z pohledu, vymezeného zdmi celý život neopouštěného kláštera, má skvělou názornost.

Diplomantka zvolila téma velmi vděčné, ale námětovým bohatstvím téměř bezbřehé: víno jako kulturní fenomén. Bez redukce by samozřejmě nebylo v rámci „žánru“ diplomové práce zvládnutelné, svůj záběr redukuje na prostor Čech a Moravy a časový úsek posledního sta let. Podstatným krokem, který diplomantce otevřel velmi efektivní možnost zpracování tématu, byla volba právě sto let vycházejícího časopisu Vinařský obzor v úloze zmíněného horizontu.

Problematika vinařství a vinohradnictví je nejprve exponována historickým přehledem, do jehož měřítka se vešlo s nutnými předstupni 200 let. Součástí expozice je základní periodizace, pozornost je věnována také právním podmínkám vinohradnictví, spolkovému životu vinařů a péči o osvětu a vzdělávání. Pro čtenáře má vstupní kapitola ještě jeden rozměr: Diplomantka zde od prvních stránek neokázale demonstruje, že disponuje vyváženou erudicí pro všechny součásti úkolu, který na sebe vzala.

Metoda, kterou diplomantka našla pro zpracování stovky ročníků časopisu Vinařský obzor, funguje bezchybně. Také další dvě kapitoly práce jsou expoziční. Jedna je věnována vzniku a

prvnímu ročníku časopisu, další sleduje jeho stoletý vývoj. Také zde hrozila četná rizika. Časopis je nazírán ve vývoji a zároveň analýza jeho vývoje musí zrcadlit vývoj kulturněhistorického kontextu vinařství. Při špatně zvoleném měřítku by nebyl vývoj patrný a výklad by také mohl utonout v deskripci. Diplomantka našla řešení v převedení souvislé vývojové linie na periodizační rastr. Jeho čtvrtstoletá perioda znamenala výběr pěti ročníků, z jejichž srovnání již vývoj zřetelně vyvstává. Perioda samozřejmě není zvolena mechanicky a priori, je za ní dlouhé hledání a precizace. Rastr také neznamená opuštění kontinuity sledování, je jen pomůckou.

Vývoj vinařství a jeho kulturněhistorického kontextu, jak se odráží na stránkách Vinařského obzoru, pak diplomantka sleduje ve dvanácti tematických horizontech. Jistou oporou při jejich stanovení mohly být stabilnější rubriky časopisu, všechny jsou ale verifikovány a část z nich samostatně stanovena na základě podrobné frekvenční analýzy. Jak přibývá srovnávacích analýz v jednotlivých horizontech, vyvstává plastický obraz vývoje časopisu a stále přesnější kontury a nové detaily získává také obraz, exponovaný na začátku práce. Shrnující a hodnotící soudy koncentruje diplomantka do závěrů podkapitol, neznamená to ale, že by jejich zbytek ponechala jen deskripci. S materiálem pracuje velmi korektně a také efektivně: často využije ve prospěch výsledného obrazu charakteristického či ozvláštňujícího detailu nebo příznačné formulace. Komplexnost zpracování tak zahrnuje i jazykovou materii časopisu a jeho vizuální podobu. Ze stanovených horizontů si zvláště cením onoho posledního, víno a ženy.

Souhrnně lze konstatovat, že Klára Kollárová přinesla svou diplomovou práci *Sto let české a moravské kulturní historie prizmatem časopisu Vinařský obzor* pozoruhodné téma a velmi inspirativní metodu i výsledek jeho zpracování. Tuto dobře logicky vystavěnou, střídavě a kultivovaně napsanou a plně přesvědčivou práci mohu **plně doporučit k obhajobě**.

V Praze 16. 5. 2007

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.